

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Også sendt til e-post postmottak@aid.dep.no

Deres ref:
200607507

Vår ref: #85639v1/th-th

Saksbehandler:
th@jus.no T +47 22 03 50 61

16.10.2009

Høringsuttalelse – Forslag til ny lov om arbeidstvister

Vi viser til departementets høringsbrev av 17. april 2009 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulike erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for arbeidsrett som består av Lars Holo, Jan L. Backer, Jan Fougner, Espen Johannessen, Marte Madslie og Sigrun Sagedahl, og lovutvalget for sivilprosess og voldgift som består av Vidar Strømme, Grethe Gullhaug, Anders Ryssdal, Svein Aage Valen, Brynjar Østgård og Anders Hoff.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

Det fremgår at departementet har foretatt en gjennomgang av arbeidstvistloven med sikte på en teknisk og språklig modernisering i tillegg til en gjennomgang av arbeidstvistlovens prosessregler, først og fremst med bakgrunn i at ny tvistelov er trådt i kraft.

Advokatforeningen merker seg at departementet har nedsatt en referansegruppe for å sikre bistand av og innflytelse for arbeidslivets parter i revisjonsarbeidet. Hovedorganisasjonene skal ha vært representert der. I tillegg har departementet hatt et møte med "enkelte andre arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner" og orientert om arbeidet. Advokatforeningen er av den oppfatning at det i høringsbrevet burde vært opplyst hvilke organisasjoner som har deltatt i arbeidet med ny arbeidstvistlov.

Den tekniske og språklige oppdatering som foreslås hvor loven gjøres kjønns- og teknologinøytral må anses som en nødvendig modernisering og foranlediger ingen merknader.

Prosessreglene for Arbeidsretten er gjennomgått for å gjøre tilpasninger til ny tvistelov. I tillegg ønsker departementet å effektivisere saksavviklingen og lovfeste rettspraksis omkring enkelte forhold.

Departementet foreslår i høringsbrevets pkt 2.3. endringer som følge av etablert praksis.

Advokatforeningen støtter den foreslåtte lovregulering av plassoppsigelse og plassfratredelse. Av hensyn til lovens brukere er det viktig at så sentrale begreper gjenfinnes og reguleres i loven for de tariffparter som ikke har regulert forholdet.

Departementet har også foreslått andre mindre endringer på grunnlag av praksis i pkt 2.3. Advokatforeningen har ikke merknader til det materielle innhold av disse foreslåtte endringene. Kodifisering av Arbeidsrettens praksis foreslås imidlertid også andre steder i høringsbrevet. For eksempel foreslås organisasjoners adgang til partshjelp lovfestet under henvisning til Arbeidsrettens kjennelse i en konkret sak.

Advokatforeningen vil anbefale at departementet vurderer å få utarbeidet og presentert en mer helhetlig oversikt over aktuell rettspraksis som grunnlag for en samlet vurdering av om de avgjørelser Arbeidsretten har truffet på grunnlag av gjeldende lov av 1927 bør videreføres og innarbeides i ny lov.

Et eksempel på praksis som ikke er foreslått, men som bør vurderes lovfestet, er Arbeidsrettens praksis hvor den tidligere tvistemålslovens, nå tvistelovens samt domstollovens regler skal anvendes tilsvarende så langt de passer og ikke er i strid med arbeidstvistlovgivningen. En uttrykkelig regel om dette vil gi god veiledning for lovens brukere.

På ett punkt mener Advokatforeningen at den nye loven bør endre Arbeidsrettens praksis. Dette gjelder spørsmålet om tilkjennelse av partenes saksomkostninger i visse sakskategorier. Arbeidsrettens praksis har i store trekk vært som følger:

- Ved tolkningstvister tilkjennes normalt ikke saksomkostninger.
- Ved tariffbrudd kan saksomkostninger tilkjennes.
- Ved brudd på fredsplikt tilkjennes normalt saksomkostninger.

At saksomkostninger ikke tilkjennes i tolkningssaker har betydning for partenes adgang til domstolene. Dette er et rettsikkerhetsspørsmål som Advokatforeningen er opptatt av. Det er etter Advokatforeningens mening ingen grunn til at Arbeidsretten skal skjerme de store aktørene mot saksomkostningsansvar ved søksmål fra de små. Bakgrunnen for praksis kan ha hatt sammenheng med at de store organisasjonene i egenskap av parter i tariffavtalene og derved parter i tolkningstvistene ved Arbeidsretten, vekselvis saksøker hverandre og at det da ikke er grunn til å kreve saksomkostningsdekning av hverandre. Problemet er imidlertid at Arbeidsretten har etablert som praksis at krav om dekning av saksomkostninger i tolkningstvister ikke blir tatt til følge, når slike krav fremsettes av parter som ikke mener seg forpliktet til å følge de store organisasjonenes gjensidige praksis. Dette har vært en betydelig ulempe for de mindre organisasjonene som ikke har råd til og heller ikke kan jevne ut kostnadene gjennom mange saker. Når loven nå skal endres er det en viktig anledning til å rette opp dette. Det kan enklest gjøres ved at tvistelovens saksomkostningsregler skal gjelde tilsvarende i saker etter arbeidstvistloven.

Det kan ellers under en bredere gjennomgang av arbeidstvistloven og Arbeidsrettens praksis vise seg å være flere aktuelle spørsmål som naturlig burde vært utredet og drøftet i forbindelse med arbeidet med ny lov, og som det ikke er redegjort for i høringsnotatet.

Advokatforeningen anser lovstrukturen i utkastet som oversiktlig og vesentlig mer tilgjengelig enn loven av 1927. Forslaget om å innlemme lov om lønnsnemnd i arbeidstvister som et eget kapittel i ny arbeidstvistloven bidrar til dette og støttes av foreningen.

Lovutkastets materielle innhold foranlediger for øvrig ingen merknader fra Advokatforeningens side.

Vennlig hilsen

Berit Reiss-Andersen
leder

Merete Smith
generalsekretær